

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۸ صبح	نام و نام خانوادگی :
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه : ۵	تاریخ امتحان : ۱۳۹۹/۰۶/۱۱	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره

بخش الزامی

دانش آموزان عزیز به سؤالات ۱ تا ۲۴ (برای کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید.)

الف تاریخ ادبیات (۱/۵ نمره)

۰/۲۵

۱- یک اثر از « ملک الشعرای بهار » نام ببرید .

۰/۲۵

۲- کدام یک از جمله های زیر درست است ؟

الف (« فتحعلی خان صبای کاشانی » ، پرچمدار بازگشت ادبی است .

۰/۲۵

ب (« میرزاده عشقی » پرچمدار بازگشت ادبی است .

۳- کدام یک از عوامل زیر بر ادبیات عصر بیداری مؤثر نبود ؟

الف (رواج صنعت چاپ و روزنامه نویسی

ج (کوشش عباس میرزا در روی آوردن به دانش و فنون نوین

۰/۲۵

۴- متن زیر چه کسی را معرفی می کند ؟

« نام پدرش یوسف اعتصام الملک آشتیانی است . اوج سخن او در قطعات اوست که در آن ها به شیوه «انوری» و «سنایی»

توجه دارد . برخی از اشعارش به صورت « مناظره » میان دو انسان ، جاندار یا شیء است او به مضامین اخلاقی ، پند و

اندرز هم توجه دارد . »

۰/۵

۵- هر یک از آثار در ستون « الف » به کدام یک از پدید آورندگان آن در ستون « ب » مربوط است . (یک مورد در

ستون « ب » اضافی است .)

الف	ب
۱) مدار صفر درجه	جلال آل احمد
۲) خسی در میقات	اسماعیل فصیح احمد محمود

ب سبک شناسی (۱/۵ نمره)

۰/۲۵

۶- کدام یک از واژه های داخل کمانک درست است ؟

الف) از بارزترین شاخصه های زبان شعر عصر بیداری (سادگی ، پیچیدگی) است .

۰/۲۵

ب) از شاخه های ارزنده ای که در نثر عصر بیداری چشم نواز است ، (طنز سیاسی - اجتماعی ، طنز اخلاقی) است .

۰/۲۵

ج) شاعری که با استفاده از واژه ها و اصطلاحات موسیقی عامیانه شعری سرود (ادیب الممالک فراهانی ، عارف قزوینی)

بود .

۰/۲۵

۷- در جاهای خالی واژگان مناسب بنویسید .

الف) نگرش شاعران و نویسندگان در شعر مشروطه ، از کلی نگری و ذهنیت گرایی به جزئی نگری و تغییر پیدا

کرد .

۰/۲۵

ب) « نثر فارسی » حتی پیشتر از « شعر فارسی » در دوره بیداری ، قید و بندهای نثر را کنار می گذارد .

۰/۲۵

۸- یکی از درون مایه های شاخص « شعر عصر بیداری » را بنویسید .

نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۱	تعداد صفحه: ۵
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره

	ج موسیقی شعر (۵ نمره) ۹- برای هر یک از ابیات زیر ، یکی از وزن های داخل کمانک را انتخاب کنید . (همسان یک پایه ای - ناهمسان - همسان دو لختی) الف) پیش کمان ابرویش لابه همی کنم ولی ب) نسیم صبح را گفتم که با او جانبی داری ج) در دام فتناده آهوئی چند ۱۰- بیت : « به حسن خُلق و وفا کسی به یار ما نرسد تو را در این سخن انکار کار ما نرسد » الف) تقطیع هجایی کنید . ب) نشانه های هجایی آن را بگذارید . ج) وزن این بیت را بنویسید. ۱۱- کدام یک از کلمات «تک هجایی» زیر، ممکن است در صورت اضافه شدن به کلمه دیگری «کوتاه» شود ؟ الف) دو ب) سو ج) جو د) مو ۱۲- اختیار «وزنی» بیت : «سرو را مانی ولیکن سرو را رفتار نه ماه را مانی ولیکن ماه را گفتار نیست» را بنویسید . ۱۳- با توجه به بیت زیر به پرسش ها پاسخ دهید . « یاد باد آن که ز ما وقت سفر یاد نکرد به وداعی دل غمبیده ما شاد نکرد » الف) اختیار «زبانی» مصراع اول را مشخص کنید . ب) در رکن اول بیت ، کدام اختیار «وزنی» به کار رفته است ؟ ۱۴- برای بیت زیر کدام وزن ، « ترجیح » دارد ؟ « دل نیست کبوتر که چو برخواست نشیند از گوشه بامی که پریدیم ، پریدیم » الف) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن ب) مُستفعل مُستفعل مُستفعل مُستف	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۲/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵										
	د زیبایی شناسی (۵ نمره) ۱۵- در هر یک از بیت های گروه «الف» کدام آرایه ادبی گروه «ب» به کار رفته است ؟ (قسمت «ب» یک مورد اضافه است). <table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱) هرگز وجود حاضر غایب شنیده ای ؟</td> <td>من در میان جمع و دلم جای دیگر است</td> </tr> <tr> <td>۲) اگر سنت اوست نوآوری ،</td> <td>نگاهی هم از نو به سنت کنیم</td> </tr> <tr> <td>۳) دل و کشورت جمع و معمور باد</td> <td>زملکت پراکنده گی دور باد</td> </tr> <tr> <td>۴) آن فرومایه هزار من سنگ بردارد و طاقیت یک حرف نمی آرد</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	۱) هرگز وجود حاضر غایب شنیده ای ؟	من در میان جمع و دلم جای دیگر است	۲) اگر سنت اوست نوآوری ،	نگاهی هم از نو به سنت کنیم	۳) دل و کشورت جمع و معمور باد	زملکت پراکنده گی دور باد	۴) آن فرومایه هزار من سنگ بردارد و طاقیت یک حرف نمی آرد		۱
الف	ب											
۱) هرگز وجود حاضر غایب شنیده ای ؟	من در میان جمع و دلم جای دیگر است											
۲) اگر سنت اوست نوآوری ،	نگاهی هم از نو به سنت کنیم											
۳) دل و کشورت جمع و معمور باد	زملکت پراکنده گی دور باد											
۴) آن فرومایه هزار من سنگ بردارد و طاقیت یک حرف نمی آرد												
	۱۶- بیت زیر به چه داستانی «تلمیح» دارد ؟ « گفت آن یار کزو گشت سر دار بلند جرمش این بود که اسرار هویدا می کرد » ۱۷- کدام یک از عبارات های زیر درست و کدام نادرست است ؟ الف) در بیت: حافظ از جور تو ، حاشا که بگرداند روی / « من از آن روز که در بند توأم، آزادم» آرایه « تضمین » وجود دارد. ب) آرایه بیت : « سر من مست جمالت، دل من خام خیالت گهر دیده نثار کف دریای تو دارد » « متناقض نما » است. ج) در شعر : « می شناسمت / چشم های تو میزبان آفتاب صبح سبز باغ هاست / می شناسمت » آرایه « اغراق » وجود دارد. د) بیت : « نه خدا توانمش خواند ، نه بشر توانمش گفت متحیرم چه نامم شه ملک لافتی را » آرایه « تلمیح » ندارد.	۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵										
	ادامه سوالات در صفحه سوم											

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۵	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۱	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره

	۱۸- با توجه به ابیات زیر، به پرسش ها پاسخ دهید .	
	۱- منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش	
	من انس به سرو و گل و بادام گرفتم	
۰/۲۵	۲- روی و چشمی دارم اندر مهر او	
	کاین گهر می ریزد آن زر می زند	
۰/۵	الف (در کدام بیت « لف و نشر نامرتب » (مشوش) به کار رفته است ؟	
۰/۲۵	ب) در چه صورتی « لف و نشر » نامرتب (مشوش) ایجاد می شود ؟	
	ج) به غیر از « لف و نشر » چه آرایه مشترکی در این دو بیت به کار رفته است ؟	
۰/۲۵	۱۹- در بیت : « روی خوبت آیتی از لطف بر ما کشف کرد	
	زان زمان جز لطف و خوبی نیست در تفسیر ما »	
۰/۲۵	الف (کدام واژه ، آرایه « ایهام تناسب » به وجود می آورد ؟	
۰/۵	ب (دو معنی این واژه را بنویسید .	
۰/۲۵	ج (این واژه با کدام یک از کلمات بیت « تناسب » دارد ؟	
۰/۵	۲۰- در کدام یک از ابیات زیر آرایه « تضاد » وجود دارد ؟	
	الف (فلک در خاک می غلتید از شرم سرافرازی	
	ب (اینکه گاهی می زدم بر آب و آتش خویش را	
	ج (ما با تو ایم و با تو نه ایم؛ اینت بوالعجب	
	د (چیست این سقف بلند ساده بسیار نقش	
	اگر می دید معراج ز پا افتادن ما را	
	روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع	
	در حلقه ایم با تو و چون حلقه بر دریم	
	هیچ دانا زین معمار جهان آگاه نیست	
	نقد و تحلیل نظم و نثر (۳ نمره)	
۰/۵	۲۱- یک ویژگی « فکری » شعر « عارف قزوینی » را در ابیات زیر بنویسید .	
	« ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است	
	مسلک مرغ گرفتار قفس، همچو من است »	
	« جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن	
	بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است »	
	۲۲- با توجه به متن زیر از « سید محمد علی جمالزاده » به پرسش ها پاسخ دهید .	
	« شب عید نوروز بود و موقع ترفیع رتبه ، در اداره با هم قطارها قرار و مدار گذاشته بودیم که هر کس اول ترفیع رتبه	
	یافت، به عنوان ولیمه کباب غاز صحیحی بدهد ؛ زد و ترفیع رتبه به اسم من در آمد. عیالم گفت : « تنها همان رتبه های	
۰/۵	بالا را وعده بگیر و مابقی را خط بکش و بگذار سماق بکند . »	
۰/۵	الف) یک ویژگی مهم « سبک نویسندگی جمالزاده » را در این عبارت بنویسید .	
۰/۵	ب (یک « کنایه » از متن بالا بیابید و مفهوم آن را بنویسید .	
۰/۵	۲۳- دو ویژگی شعر « ققنوس »، سروده « نیما یوشیج » را از نظر « قالب » بنویسید .	
	« ققنوس، مرغ خوش خوان، آوازه جهان / آواره ماند از وزش بادهای سرد / بر شاخ خیزران / بنشسته است فرد بر گرد	
	او به هر سر شاخی پرندگان / او ناله های گمشده ترکیب می کند . »	
	۲۴- با توجه به سروده زیر از « سلمان هراتی »، شاعر انقلاب اسلامی، به پرسش های مربوط به آن پاسخ دهید.	
	۱- « دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ	
	امروز خورشید در دشت ، آیینه دار من و تو »	
۰/۵	۲- « این فصل، فصل من و توست، فصل شکوفایی ما	
۰/۵	برخیز با گل بخوانیم اینک بهار من و تو »	
	الف (دو ویژگی « ادبی » بیت « یک » را بنویسید .	
	ب (دو ویژگی « زبانی » بیت « دو » چیست ؟	

نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۱	تعداد صفحه: ۵	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره

بخش انتخابی

دانش آموزان عزیز برای کسب ۴ نمره، از سؤالات ۲۵ تا ۴۰ فقط ۸ سوال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید.

- ۰/۵ ۲۵ - در جاهای خالی کلمات مناسب بنویسید .
الف (بیت زیر نمونه ای از اشعار سید اشرف الدین گیلانی « نسیم شمال » است .
« غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم خوش حمایت می کنی از شرع قرآن ای قلم
ب) در عصر « مشروطه » بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان های بود .
- ۰/۵ ۲۶ - موضوع منظومه « حیدر بابایه سلام » ، سروده « استاد شهریار » چیست ؟
- ۰/۵ ۲۷ - متن زیر از کتاب « چرند و پرند » نوشته «دهخدا» در دوره « بیداری » است ؛ دو ویژگی « زبانی » آن را بنویسید .
« باری ، چه دردسر بدهم ؟ آن قدر گفت و گفت و گفت تا ما را به این کار و داشت . حالا که می بیند آن روی کار بالاست ،
دست و پایش را گم کرده ، تمام آن حرف ها یادش رفته . تا به یک ژاندارم چشمش می افتد ، رنگش می پرد .
هی می گوید : امان از هم نشین بد . »
- ۰/۵ ۲۸ - واژه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید .
الف (زبان و واژگان شعری در قصاید دوره انقلاب به سبک (خراسانی ، هندی) نزدیک است .
ب) مخاطب شعر در ادبیات معاصر (روشنفکران ، عامه مردم) هستند .
- ۰/۵ ۲۹ - در بیت: « چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست سخن شناس نه ای جان من خطا اینجاست »
اختیار وزنی « ابدال » در کدام قسمت آن به کار رفته است ؟
- ۰/۵ ۳۰ - وزن بیت: « درد عشقی کشیده ام که می پرس زهر هجری چشیده ام که می پرس » چیست ؟
الف (فاعلاتن مفاعلهن فعلن ب) مفتعلن فاعلاتن فع
- ۰/۵ ۳۱ - نام « بحر » بیت زیر را بنویسید .
« روزگار است این که گه عزت دهد گه خوار دارد چرخ بازیگر از این بازیچه ها بسیار دارد »
- ۰/۵ ۳۲ - با توجه به قسمت مشخص شده در شعر زیر ، به پرسش های مربوط به آن پاسخ دهید .
« و به آنان گفتم / هر که در حافظه چوب ببیند باغی ، / صورتش در وزش بیشه شور ابدی خواهد ماند . / هر که با مرغ
هوا دوست شود ، / خوابش آرام ترین خواب جهان خواهد بود . »
- ۰/۵ الف (چند پایه آوایی وجود دارد ؟ ب) یک هجای کشیده بیاید و بنویسید .
۳۳ - با ذکر یک دلیل ثابت کنید در بیت زیر آرایه « متناقض نما » به کار رفته است .
« ز کوی یار می آید نسیم باد نروزی از این باد ار مدد خواهی ، چراغ دل بر افروزی »
- ۰/۵ ۳۴ - آرایه مناسب هر بیت را از داخل کمانک انتخاب کنید .
الف (بی مهر رخت روز مرا نور نمانده است وز عمر مرا جز شب دیجور نمانده است (اسلوب معادله - ایهام)
ب) گواه رهرو آن باشد که سردش یابی از دوزخ نشان عاشق آن باشد که خشکش بینی از دریا (تلمیح - تشبیه)
- ۰/۵ ۳۵ - چگونه به آرایه « حس آمیزی » در بیت زیر پی می برید ؟
« بر لب کوه جنون خنده شیرین بهار نقش زخمی است که از تیشه فرهاد شکفت »

سؤالات امتحان نهایی درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۵	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۶/۱۱	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۰/۵	۳۶- برای هر یک از ابیات زیر یک آرایه ادبی بنویسید . الف (عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را ب (رسم بد عهدی ایام چو دید ابر بهار دزد دانا می کشد اول چراغ خانه را گریه اش بر سمن و سنبل و نسرین آمد	۰/۵
۰/۵	۳۷- دو ویژگی سطح « فکری » ابیات زیر را بنویسید . « از مُلک ادب حکم گزاران همه رفتند یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران شو بار سفر بند که یاران همه رفتند تنها به قفس ماندو هزاران همه رفتند	۰/۵
۰/۵	۳۸- شعر زیر از مجموعه « زمستان » سروده «اخوان ثالث» است ؛ دو ویژگی شعری این شاعر را بنویسید . « سلامت را نمی خواهند پاسخ گفت / سرها در گریبان است / وگر دست محبت سوی کسی بازی ، به اکراه آورد دست از بغل بیرون / که سرما سخت سوزان است . »	۰/۵
۰/۵	۳۹- کدام یک از عبارات های زیر ویژگی « ادبی » و کدام یک ویژگی « زبانی » شعر «ادبیات معاصر» است ؟ الف (لغات و ترکیبات امروزی و جدید وارد شعر شده است . ب (صور خیال جدید و نو هستند و تکرار تصاویر شاعران دوره قبل نیستند .	۰/۵
۰/۵	۴۰- وزن بیت زیر از تکرار چهار بار پدید آمده است . « به پایان آمد این دفتر ، حکایت همچنان باقی است به صد دفتر نشاید گفت حسب الحال مشتاقی »	۰/۵
	فرجامتان نیک باد	۲۴
	جمع نمره	

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۸ صبح																																																																			
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۶/۱۱																																																																				
دانش آموزان روزانه، سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu																																																																				
ردیف	راهنمای تصحیح					نمره																																																																	
۱	الف) تاریخ ادبیات (۱/۵ نمره) تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران، سبک شناسی، تاریخ تطور نظم فارسی، دیوان اشعار (ذکر یک مورد) ۰/۲۵ ص ۱۶					۰/۲۵																																																																	
۲	«الف» یا «فتحعلی خان صبا کاشانی» پرچمدار بازگشت ادبی است ۰/۲۵ ص ۱۳					۰/۲۵																																																																	
۳	«د» یا «عدم توجه روشنفکران به شعر و شاعری» ۰/۲۵ ص ۱۴					۰/۲۵																																																																	
۴	پروین (رخشنده) اعتصامی ۰/۲۵ ص ۷۰					۰/۲۵																																																																	
۵	۱- احمد محمود ۰/۲۵ ص ۷۸ - ۲- جلال آل احمد ۰/۲۵ ص ۷۴					۰/۵																																																																	
۶	ب) سبک شناسی (۱/۵ نمره) الف) سادگی ۰/۲۵ ص ۴۲ ب) طنز سیاسی - اجتماعی ۰/۲۵ ص ۴۶ ج) عارف قزوینی ۰/۲۵ ص ۴۲-۴۳					۰/۷۵																																																																	
۷	الف) عینیت گرایی (عینی بودن) ۰/۲۵ ص ۴۴ ب) مصنوع و فنی ۰/۲۵ (اگر دانش آموز یک مورد را هم بنویسد نمره تعلق می گیرد. ص ۴۵)					۰/۵																																																																	
۸	«آزادی، وطن، قانون، تعلیم و تربیت جدید، توجه به مردم، دانش ها و فنون نوین» ۰/۲۵ ص ۴۴ (ذکر یک مورد کافی است.) (همکاران محترم به مفاهیم مشابه نمره تعلق می گیرد.)					۰/۲۵																																																																	
۹	ج) موسیقی شعر (۵ نمره) الف) همسان دو لختی ۰/۲۵ ص ۵۳ ب) همسان یک پایه ای ۰/۲۵ ص ۵۰ ج) ناهمسان ۰/۲۵ ص ۵۲ (همکاران محترم توجه فرمایند در این قسمت ذکر «یک پایه ای» و «دو لختی» در پاسخ نامه مهم است و صرفاً با ذکر «همسان» نمره تعلق نمی گیرد.)					۰/۷۵																																																																	
۱۰	<table border="1"> <tr> <td>۰/۲۵</td> <td>تقطیع هجایی</td> <td>ب</td> <td>حس</td> <td>ن</td> <td>خل</td> <td>ق</td> <td>و</td> <td>فا</td> <td>کس</td> <td>ب</td> <td>یا</td> <td>ر</td> <td>ما</td> <td>ن</td> <td>ر</td> <td>سَد</td> </tr> <tr> <td>۰/۷۵</td> <td>تقطیع هجایی</td> <td>ت</td> <td>را</td> <td>د</td> <td>رین</td> <td>س</td> <td>خ</td> <td>نن</td> <td>کا</td> <td>ر</td> <td>کا</td> <td>ر</td> <td>ما</td> <td>ن</td> <td>ر</td> <td>سَد</td> </tr> <tr> <td>۰/۷۵</td> <td>نشانه های هجایی</td> <td>u</td> <td>-</td> <td>u</td> <td>-</td> <td>u</td> <td>u</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>u</td> <td>-</td> <td>u</td> <td>-</td> <td>u</td> <td>u</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>۰/۷۵</td> <td>وزن</td> <td colspan="3">مفاعِلن</td> <td colspan="3">فعلاتن</td> <td colspan="3">مفاعِلن</td> <td colspan="3">فعلن</td> </tr> </table>					۰/۲۵	تقطیع هجایی	ب	حس	ن	خل	ق	و	فا	کس	ب	یا	ر	ما	ن	ر	سَد	۰/۷۵	تقطیع هجایی	ت	را	د	رین	س	خ	نن	کا	ر	کا	ر	ما	ن	ر	سَد	۰/۷۵	نشانه های هجایی	u	-	u	-	u	u	-	-	u	-	u	-	u	u	-	۰/۷۵	وزن	مفاعِلن			فعلاتن			مفاعِلن			فعلن			۲/۲۵
۰/۲۵	تقطیع هجایی	ب	حس	ن	خل	ق	و	فا	کس	ب	یا	ر	ما	ن	ر	سَد																																																							
۰/۷۵	تقطیع هجایی	ت	را	د	رین	س	خ	نن	کا	ر	کا	ر	ما	ن	ر	سَد																																																							
۰/۷۵	نشانه های هجایی	u	-	u	-	u	u	-	-	u	-	u	-	u	u	-																																																							
۰/۷۵	وزن	مفاعِلن			فعلاتن			مفاعِلن			فعلن																																																												
۱۱	«ب» یا «سو» ۰/۲۵ ص ۵۳					۰/۲۵																																																																	
۱۲	بلند بودن هجای پایان مصراع ها (هجای پایانی مصراع ها چه کوتاه باشد، چه کشیده، همواره بلند به حساب می آید و با علامت (-) نشان داده می شود.) ۰/۵ ص ۸۳-۸۴ (همکاران محترم اگر دانش آموز هر یک از این مفاهیم را برساند پاسخ درست است.)					۰/۵																																																																	
۱۳	الف) امکان حذف همزه ۰/۵ (در هجای چهارم مصراع اول، یا /د/ با /دان/ اگر دانش آموز فقط هجا را بیان کرد ۰/۲۵ نمره تعلق گیرد. ص ۸۴ ب) آوردن «فاعلاتن» به جای «فعلاتن» ۰/۵ ص ۸۴					۰/۵ ۰/۵																																																																	
۱۴	«ب» یا «مستفعل مستفعل مستفعل مستف» ۰/۲۵ ص ۲۷					۰/۲۵																																																																	
۱۵	زیباشناسی (۵ نمره) ۱- متناقض نما ۰/۲۵ ص ۶۰ (۲) ایهام ۰/۲۵ ص ۹۰ ۳- لف و نشر ۰/۲۵ ص ۶۲ (۴) اغراق ۰/۲۵ ص ۹۲					۱																																																																	
۱۶	یاد آوری داستان «بر دار کردن حسین بن منصور حلاج» عارف بزرگ قرن چهارم ۰/۵ ص ۳۲					۰/۵																																																																	

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۸ صبح	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۶/۱۱		
دانش آموزان روزانه، سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu		
ردیف	راهنمای تصحیح				
۱۷	الف) درست ۰/۲۵ ص ۳۳ (ب) نادرست ۰/۲۵ ص ۳۰ (ج) درست ۰/۲۵ ص ۸۹ (د) نادرست ۰/۲۵ ص ۳۲	۱			
۱۸	الف) بیت (دو) یا «روی و چشمی دارم اندر مهر او کاین گهر می ریزد آن زر می زند» ۰/۲۵ ص ۵۹ ب) اگر ارتباط لف ها با نشر ها نا منظم باشد، لف و نشر نامرتب (مشوش) خواهد بود. ۰/۵ (و یا هر پاسخ مشابه دیگر) ص ۵۸ ج) مراعات نظیر (تناسب) ۰/۲۵ ص ۵۸-۵۹	۱			
۱۹	الف) آیت ۰/۲۵ (ب) نشانه ۰/۲۵ آیه ۰/۲۵ (ج) تفسیر ۰/۲۵ ص ۹۱	۱			
۲۰	«ب» یا «این که گاهی می زدم بر آب و آتش خویش را روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع ۰/۵ ص ۵۹»	۰/۵			
۲۱	ه) نقد و تحلیل نظم ونثر (نمره ۴) (به پاسخ ها و مفاهیم مشابه و درست دیگر نمره تعلق می گیرد) در شعر «عارف قزوینی» مضامین وطن دوستی، مبارزه با دشمنان وطن، سوز و شور عشق و دردمندی نسبت به میهن، بر انگیختن مردم، آزادی خواهی ۰/۵ ص ۱۷	۰/۵			
۲۲	الف) کاربرد کلمات عامیانه و متداول در نثر، نزدیکی کلام به طبع خوانندگان، کاربرد کنایات، جملات کوتاه و... (ذکر یک مورد کافی است.) ۰/۵ ب) خط بکش: کنایه از حذف کن سماق بکنند: کنایه از انتظار بکشند (ذکر یک مورد کافی است.) ۰/۵ ص ۷۴	۰/۵	۰/۵		
۲۳	این شعر در قالب شعر نو (نیمایی) سروده شده است که در آن یکسانی مصراع ها از نظر تعداد هجا ها شرط نیست و شعر وزن و قافیه دارد. ۰/۵ ص ۸۲	۰/۵			
۲۴	الف) دیروز و امروز: تضاد و مجاز - خورشید آینه دار من و توست: تشبیه - کلمات: «باغ، داغ» و «من، چمن»: جناس - باغ: استعاره از ایران، غربتی که در محیط ایران وجود داشت - دشت: استعاره از کشور و وطن - غربت باغ: اضافه استعاری (ذکر دو مورد کافی است.) ۰/۵ ب) بیت پنج جمله است. این فصل: نهاد - فصل من و تو: مسند: فعل جمله پنجم به قرینه حذف شده است. ذکر دو مورد کافی است. ۰/۵ ص ۷۸ (یا هر مورد صحیح دیگر)	۱			
بخش انتخابی:					
همکاران محترم مصحح توجه کنند، اگر دانش آموزان به بیش از ۸ سوال انتخابی پاسخ داده باشد فقط ۸ سوال اول را تصحیح نمایید.					
۲۵	الف) انتقادی ۰/۲۵ ص ۱۶ (ب) تاریخی ۰/۲۵ ص ۱۹	۰/۵			
۲۶	شاعر در این منظومه با شیفتگی تمام از اصالت فرهنگی و زیبایی های روستای زادگاهش یاد می کند. ۰/۵ ص ۷۱	۰/۵			
۲۷	این متن از نظر زبانی ساده و دور از تعابیر پیچیده و به زبان محاوره ای و عامیانه نزدیک است. جملات کوتاه و کنایه استفاده شد. واژه فرانسوی «ژاندارم» در آن به کار رفته است. (همکاران محترم به ویژگی های زبانی دیگر هم نمره تعلق می گیرد.) ۰/۵ ص ۶۵	۰/۵			
۲۸	الف) خراسانی ۰/۲۵ ص ۹۹ (ب) عامه مردم ۰/۲۵ ص ۹۷	۰/۵			
۲۹	شاعر در هجای سیزدهم از رکن پایانی مصراع دوم، هجای بلند «این» را معادل با دو هجای کوتاه «ک، خ» در رکن پایانی مصراع اول قرار داده است، بنابراین (uu-) ابدال دارد. ۰/۵ ص ۸۵	۰/۵			
۳۰	«الف» یا «فاعلاتن مفاعلن فعلمن» ۰/۵ ص ۲۲	۰/۵			
۳۱	رمل ۰/۵ ص ۱۰۸-۱۰۷-۰/۵	۰/۵			
۳۲	الف) چهار پایه آوایی (چهارده هجا) ۰/۲۵ (ب) «رام»، فعل «بود» در اصل هجای کشیده است و چون در هجای آخر بیت قرار گرفت مطابق با اختیارات شاعری هجای بلند تلفظ می شود. ۰/۲۵ ص ۱۱۱	۰/۵			

ساعت شروع: ۸ صبح		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۶/۱۱		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu		دانش آموزان روزانه، سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹	
نمره	راهنمای تصحیح		ردیف
۰/۵	زیرا تضاد در یک امر است نه دو امر ۰/۵ (باد ، چراغ را بر می افروزد : متناقض نما است) ص ۱۶۳		۳۳
۰/۵	الف (ایهام ۰/۲۵ ص ۸۹ ب (تلمیح ۰/۲۵ ص ۳۶		۳۴
۰/۵	در ترکیب « خنده شیرین » دو حس « شنوایی » و « چشایی » به هم آمیخته اند . ۰/۵ ص ۱۱۴		۳۵
۰/۵	الف (اسلوب معادله ، استعاره ، مراعات نظیر (یک مورد) ۰/۲۵ ص ۱۱۵ ب (حسن تعلیل ، استعاره مکنیه ، تشخیص ، مراعات نظیر (یک مورد) ۰/۲۵ ص ۱۱۳		۳۶
۰/۵	آزادی خواهی ، مبارزه با ظلم و استبداد در شعر آشکار است . شاعر در رثای یاران مبارزش که در راه آزادی وطن به شهادت رسیده اند ، مرثیه سرایی می کند . توجه به مردم هم در شعرا او مشهود است ۰/۵ ص ۴۶		۳۷
۰/۵	شعر « اخوان ثالث » شعری اجتماعی است و حوادث زندگی مردم را در خود منعکس می کند. او زبانی « نمادین » دارد. ۰/۵ ص ۷۲		۳۸
۰/۵	الف (زبانی ۰/۲۵ ص ۹۶ ب (ادبی ۰/۲۵ ص ۹۷		۳۹
۰/۵	مفاعیلن ۰/۵ ص ۱۱۲		۴۰
۲۴	" دربخش نقد و تحلیل ، نظر همکاران محترم صائب است "		

همکاران ارجمند : خدا قوت ؛ از زحمات شما سپاسگزاریم